

Föräldraskap (2) : Lek

Zomia

2018-03-16

Anarchist Archive

anarchist-archive@riseup.net · anarchist-archive.org

”Livet är ingen lek”, säger dom. Men tänk om det är just det livet är. Eller borde vara? Lek och allvar utesluter ju inte varandra, och behöver inte lekfullheten uppvärderas i vårt inrutade samhälle? Leken handlar om frivilligt samspel, imitation och lärande, men också om fantasi, humor, ironi, bus och experimenterande. Det finns en plats för komplex analys, seriös och genomtänkt organisering, och motstånd på liv och död, men anarki rimmar också väl med lek. Fri lek är ofta svår att kontrollera för arkistiska syften. Här visar barnen vägen.

Emma Goldman ville som bekant inte ha någon revolution utan dans. Lekfullhet, experimenterande, humor, poesi och öppenhet för det oväntade kanske skulle kunna betraktas som anarkistiska ”dygder”. Sådana attityder och praktiker kan också vara ett bålverk mot stel dogmatism och expertvalde. Möjligen kan också mer lekfullhet främja en långsiktigt hållbar aktivism där en inte tar sig själv alltför seriöst, och i förtid bränner ut sig på barrikaderna. Att en dansande kamp var viktig för Goldman kan mycket väl ha bidragit till att hon tillhör den minoritet (?) av anarkister som inte lämnade vare sig aktivismen eller anarkismen efter sina ungdomsår, utan fortsatte kampen-festen livet ut, och var beredd att omvärdera taktiker och ställningstaganden.

”Vårt” samhälle har en ambivalent inställning till barn och unga. Å ena sidan hyllas det ungdomliga när det gäller viss stil och attityd, å andra sidan är det fritt fram som vuxen att förhäva sig, förolämpa och nedvärdera barn och unga. Trots mycket snack om barns rättigheter och demokrati är det i många sammanhang både accepterat och lagligt att köra över barn och sätta vuxnas behov framför barnens.

Aktivism och radikalt politiskt arbete beskrivs i linje med detta ofta nedlåtande som något som hör ungdomen(s busighet) till, och detta oavsett vilken faktisk ålder de involverade har. Och visst finns det ett samband, unga människor är över lag mindre fångna av systemet och mer öppna för att se förtryck med öppna ögon, ifrågasätta och göra motstånd. Lek och bus är en del av detta. Men kraven på att den vuxna bara ska falla in ledet och lämna allt motstånd bakom sig, eller att lydnad är ”mer moget” än upproriskhet, vilka som tjänar på det synsättet förstår vi nog.

Nej, föräldrar har här mycket att lära av sina barn, och även andra vuxna kan ta vara på relationer till barn och unga i sin närhet, och i dessa inte enbart uppträda som människor som vet och kan bättre. Visst behöver vi acceptera att vi blir vuxna och ta ansvar för att se och möta de yngres behov och ge vägledning och stöttning i riktning mot självbestämmande. Och absolut behöver vi som vuxna lägga bort en hel del av det som hör uppväxten till. Men lekfullheten och barnasinnets kan vi, i synnerhet som anarkister, med fördel behålla och odla, på vägen mot en mindre kantig tillvaro. Må dock ingen reducera leken, festen och dansen till enbart ett redskap i kampen. Inget skulle vara sorgligare.